

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 66. Argumentum quinquagesimum sextum. Timorem illum
vehementer auget incuriæ illi addita perfidia magna in violando toties
promissa Deo facta, totiesque irritum faciendo pactum, cum ipso ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

vel esciscant fontem divinae misericordiae, quae à Theologis passim omnibus inter reprobationis signa merito recensentur. Siquidem Deuter. 8. dicitur: *Observa & cave, nequando obliviscaris Domini Dei tui, & negligas mandata ejus. . . . Sin autem. . . . praedico tibi, quod omnino disperas.* Proverb. 1. *Desperasti omne consilium meum, & increpationes meas neglexisti: ego quoque in inderita vestro ridebo.* Et cap. 19. *Qui custodit mandatum, custodit animam suam: qui autem negligit viam suam, mortificabitur, per gratiae subtractionem.* Hierem. 48. *Maledictus qui facit opus Dei negligenter.* Hebr. 8. *Quoniam ipsi non permanserunt, sed permanere neglexerunt, in testamento meo, sive in pactis & pollicitationibus, quae toties mihi fecerunt: & ego neglexi eos, dicit Dominus.* Enimvero si servus inutilis à Domino reprobat, & infructuosa ficus maledicitur, secundum Evangelium: quid fiet ei, qui supina laborat salutis incuria, & post multa patrata crimina, post multa violata promissa, Deo facta, multa etiam violata Sacramenta, facere negligit dignos poenitentiae fructus? Talibus in persona Pharisaeorum Christi Praecursor Matth. 3. & Luc. 3. ait: *Progenies viperarum, quis demonstravit vobis fugere à ventura ira? id est quomodo fugere poteritis à ventura ira? Facite ergo fructus dignos poenitentiae.* Quasi dicat, aliter nec venturam iram fugere poteritis, nec obtinere misericordiam. *Omnis quippe arbor, quae non facit fructum bonum, excidetur, & in ignem mittetur. Quem fructum bonum? illum (inquit Augustinus serm. 60. de verb. Evang. Matth. 6. n. 12) de quo superius ait: Facite fructus dignos poenitentiae. Quisquis itaque fructus istos non fecerit, sine causa putat per seipsum poenitentiam mereri veniam peccatorum.* Quid igitur dicendum de iis, qui magna illi salutis incuria addunt perfidiam magnam in violando toties promissa Deo facta, irritumque toties faciendo pactum cum ipso solemniter initum? De ea capite sequenti.

CAPUT LXVI.

Argumentum quinquagesimum sextum.

Timore illum vehementer auget incuria illi addita perfidia magna in violando toties promissa Deo facta, totisque irritum faciendo pactum, cum ipso solemniter initum.

902 **U**T enim praclare ex Patribus ostendit Illustrissimus D. Episcopus Callorientis in Amore suo poenitente l. 2. c. 6. Sacramentorum, non solum Baptismi, sed & Poenitentiae & Eucharistiae perceptio, est solemnis & sacra caremonia, quae crimina abjurantes, ac detestantes, vovemus & juramus nos in Dei cultu & observantia mandatorum ipsius esse mansuros. Ed igitur major est perfidia hominis, quo plura per illam Sacramenta, vota & juramenta violantur: si enim perfidia magna fuit, vel semel violasse votum & promissionem in Baptismo solemniter factam, in quo (ut Philo Carpathiorum Episcopus, S. Epiphani discipulus, ait exponens illud Cantic. *Foror mea horrens conclusus, fons signatus*) fidelis anima, facta Christi Sponsa, signaculum Jesu Christi accepit, ex ejus sacratissimo sanguine perlata. Unde non licet amplius Sponsae adulterum diaboli sigillo insculpi, ne dicam inari. *Gravis enim injuria fit divinisimo Sponso, dum quae ipse suo pretiosissimo sanguine lavit, & sanctissime insculpsit, eadem nostram nos ignavia & improbitate patimur ab ejus adversario ac nostro turpissime jodari, atque deleri.* Quamto major perfidia est, post semel violatum baptismale illud votum, ac juramentum, per-

diam perfidia, non semel, sed saepius, imò saepissime addidisse, toties violando votum ac juramentum, factum in susceptione Sacramentorum Poenitentiae & Eucharistiae, quoties ad pristinae crima post Sacramentorum istorum susceptionem homo rediit? Nam, ut Augustinus docet epist. 59. ad Paulinum q. 5. *baptismi votum maximum, quo nos vovimus in Christo esse mansuros, sancti altaris oblatione percepta praedicari, id est celebrari, seu solemniter reddi: voveatur omnia quae offeruntur Deo, maxime sancti altaris oblatio, quo Sacramento praedicatur nostrum aliud votum maximum, quo nos vovimus in Christo esse mansuros.*

In Sacramento quoque Poenitentiae involvi vovetur, seu pactum melioris vitae. S. Joannes Climacus docet initio gradus 5. Poenitentia est renovatio baptismatis. Poenitentia est pactum cum Deo initum de vita priore emendanda & meliore instituenda. Unde S. Grogogogus, Merensis Episcopus, in Regula Canonice conscripta cap. 32. jubet, ut poenitentes foedera baptismi facile violata renovent, idque in prisca Ecclesia monis fuit, uti testatur Claudius Fleury, Ducis Vermanduorum Institutor, in libro de moribus Christianorum a. 36. his verbis: *dum Episcopi erant in proximo ut poenitentes reconciliarent, eos exhortabantur, ut spem in divina misericordia collocarent, & in vita emendanda omne studium ponerent, jubente ut elata in altum manu promitterent, se ipsi studio esse vacaturos.* Sic praedicabat S. Eligius, uti videre est apud ipsum hom. 7. de poenit. ubi poenitentes alloquitur: *Si (inquit) quantam humanae fragilitati serae permittitur, dignè poenituisse, & deinceps ne talia facere velitis, tota mentis intentione promittitis, detestas manus vestras in sublime extendite, & abhinc caelestem conversationem, & vitam Deo dignam gerere ostendatis.*

Hoc etiam advertit Magnus Venentis Episcopus, Antonius Godellus, hom. 11. Dom. 4. Advent. ubi sedes in susceptione Sacramenti Poenitentiae cum Deo initum, tamquam magnificentissimam promissionem, solemnaeque sacramentum detestans, ait illud absque perfidia violari non posse: *quando inter Principes pacis foedus constituitur, varia adhibentur solemnitates, ad majorem foederis firmitatem procurandam. Juratur pax coram sanctis altaribus, tanguntur Evangelia, offert Episcopus sacrificium corporis Domini, ejus inter manus pax juratur, ut nemo illud pacis foedus violare possit, nisi & temerariae religionis, & proditoris fidei reus esse, & haberi velit. Peccator! ubi tu promissisti quod Deum amplius non offenderes? Nonne in perceptione Sacramenti? Et quodnam hoc Sacramentum? Nonne in perceptione Sacramenti Poenitentiae? Cur hoc Jesus Christus instituit? & quo intuitu? Nonne intuitu suae misericordiae? Postquam baptismalem perdidit innocentiam, postquam violaveras promissa de abrenunciando diabolo, pompisque & operibus ejus, hanc quidam mereraris aliud subsidium, nec dignus eras, qui rursus in Dei gratiam recipereris: mereraris eo quod quaesieras perire naufragio. Evipere tamen periculo, & in portum salutis te Christus voluit denique recipere. Quippe planxeras peccatum tuum, sponderas te ad illud nunquam rediturum. Et nihilominus in illud iterum abivisti praecipis, nibili faciens promissa & juramenta, quibus te iterum Deo adixeras.*

Quid igitur de illis censendum, quorum vita sicut continua est confessionum & relapsuum circuitio, sic continua est foederum cum Deo initorum, & foelistragiorum, promissionumque Deo factarum, juramentorum, & votorum, & votifragiorum vicissitudo? Talibusne Deus toties ordinariè dat conversionis gratiam, quoties tantam perfidiam committere placuerit, ac deinde con-

fitur? Non, quia Eccl. 12. v. 3. dicitur, non est ei bene, qui assidens est in malis. Et (ut S. Pacianus ait epist. 3.) scriptum est, assidue peccanti non miseror. Et de talibus Job. 6. dicitur: involuta sunt semita gressuum eorum, ambulabunt in vacuam, & peribunt. Quod profecto signum est reprobi sensus, seu reprobationis eorum, juxta illud Gregori Magni l. 7. Moral. c. 14. Bene ergo de reprobis dicitur: involuta sunt semita gressuum eorum: quia recta quidem delibando appetant, sed ad consueta semper mala replicantur, quasi extra se tenfi, ad semetipsos per circuitum redeunt, &c.

906 Enimvero si vel semel perdidit, ut S. Thomas ait l. 3. contra gent. c. 161. in quantum ordo rerum exigit, gratiam non debet recipere. Numquid eam ordinarie recipit, qui perdidit, post continua promissa, & juramenta, non facit finem? Verum quidem est quod, quia Deus, praeter ordinem rebus indiget, operari potest, sicut cum caecum illuminat, vel mortuum resuscitat: interdum ex abundantia bonitatis suae, etiam eos qui impedimentum gratiae praesentant, auxilio suo praevincit, avertens eos a malo, & convertens ad bonum; & sicut non omnes caecos illuminat, nec omnes languidos sanat, ut & in illis quos curat, opus virtutis ejus appareat, & in aliis ordo naturae servetur: ita non omnes qui gratiam impediunt auxilio suo praevincit, ut avertantur a malo, & convertantur ad bonum; sed aliquos, in quibus vult suam misericordiam apparere, ita quod in aliis justitia ordo manifestetur. Utopium vero, seu frequentius Deus agit secundum quod ordo rerum exigit, quam praeter ordinem illum. Nam & longè pauciores caecos illuminat, mortuosque resuscitat, quam in caecitate & morte relinquit, & a corporalibus ad spiritualia transeundo, longè minor est numerus eorum, in quibus vult misericordiam suam apparere, postquam ei perdidit suam impedimentum praestiterunt, quam eorum, in quibus justitia suae ordinem manifestat (ut constat ex eo quod secundum Scripturam & Patres longè minor sit numerus eorum qui, post grandia vel saepe repetita crimina, verè ac plenè poenitent, quam eorum qui vel non verè, vel non plenè poenitent, prout ostendimus cap. 32. 33. 34. 35., sicut & longè minor numerus eorum, quos divina misericordia salvat, quam eorum quos justitia damnat; minor, inquam, numerus electorum quam reprobatorum: justissima ergo & longè major cautela timendi est ne iis quorum semita in continuo perdidit & juramentorum circuitu sunt involuta, Deus per justitiam plenae conversionis donum subtrahat, quam sperandi quod illud eis per misericordiam suam (cui continuum continuis perdidit suis impedimentum praesentant) impertiat. Cum scriptum sit Eccl. 5. non adicias peccatum super peccatum, perdidit super perdidit. Et ne dicas, miseratione Domini magna est, multitudinis peccatorum morum miserebitur. Misericordia enim & ira ab illo cito proximant, & in peccatores, perdidit super perdidit, peccatum super peccatum post confessionem continuè adjicientes, respicit ira illius. Et ibidem c. 26. Qui transgreditur, seu (ut alia versio habet) redit a justitia ad peccatum, maxime qui frequenter id facit, Deus paravit illam ad rumpendam, id est ad corporis animaeque damnationem. Unde ibidem c. 34. tales comparantur adificantiis & destruentibus quod adificaverunt, qui in vanum adificant: unus adificans, & unus destruens, quid prodest illis nisi labor? sic & eorum poenitentia vana esse dicitur ibidem: qui baptizatur a mortuo, & iterum tangit eum, quid prodest lavatio ejus? sic homo qui sejunat pro peccatis suis, & iterum eadem faciens, quid proficit humiliando se? orationem ejus quis exaudiet?

Ad quae verba Gregorius Pastor. p. 3. admonit. 3. baptizatur a mortuo, qui lavatur stribus a peccato. Sed post baptismum tangit mortuum, qui culpam post lacrymas repetit. Nihil ergo proficit lacrymis suis, nec orationem ipsius Deus exaudiet. Quod saltem ut plurimum verum est de iis qui aedè frequenter id faciunt, ut ambulent in circuitu lavationum seu confessionum, & reditum ad peccatum.

Nec solum id verum est de iis qui post confessionem redeunt finaliter ad peccatum. Qui enim in isto circuito ambulant in vita, ambulabunt & in morte (juxta illud, qualis vita, finis ita. Et ad Galat. 6. quae seminaverit homo, in vita, haec & metet, in morte) & sic nihil proficiet confitendo, nec orationem ipsorum Deus finaliter exaudiet, sed morientur finaliter in peccatis suis, uti fultus ostendam cap. ....

908 Quae cum ita sint, videant, qui tales inemendatos absolvunt, quanto novorum votifragiorum, sacrilegiorum, aeternaeque damnationis periculo eos exponant. Videant, quanto seipos periculo exponant absolventi indignos & sacrilegos. Videant an sua illa facilitate absolventi obnoxium vicissitudinis juramenta & vota Deo facta violandi, ac iterum renovandi, similes non sint illi Monachorum Praefecto, qui Monachum obnoxium vicissitudinis sua vota violandi, & iterum renovandi, arbitratur ad fidem Deo servandam bene preparatum, hoc ipso quod perdidit suam agnoscit & confitetur, brevi eam iteraturus. Videat, an, post vota & juramenta toties a perdidit homine violata, religio & prudentia permittat iterum ad jurandum & votandum ipsum admittente, priusquam ipsum in tantum probaverit, consideratione magnitudinis & multitudinis perdidit suarum, terribilisque ponderis divinarum judiciorum, ut eorum terrore percussus, perdidit suarum foeditate confusus, ad Deum diu multumque confugerit, orando, gemendo, se humiliando, ipsius opem contra suam infirmitatem implorando, seipsum affligendo, contra libidines & passiones suas luctando, donec tandem emendatus, servandis promissionibus, votis, & juramentis idoneus judicetur; ita ut non parum probabile sit, quod juratus sit in veritate, speque affulgeat, quod ea Domino redditurus sit, quae promiserit, voverit, & juraverit. Sine ista quippe spe & probabilitate, eum non liceat votum & juramentum recipere; nec licet ad Sacramentorum participationem (in qua melioris vitae votum & juramentum editur) admittere. Cum igitur spes & probabilitas ista non affulgeat in iis qui se semper accusant, & nunquam emendant, semperque promittunt vitam meliorem, & nunquam perficiunt: Religio & christiana prudentia exigit, ut antequam Sacramentorum Poenitentiae & Eucharistiae participes fiant, prius per aliquod tempus explorentur, & probeantur ut supra.

CAPUT LXVII.

Argumentum quinquagesimum septimum.

Eundem timorem superaret ingratitudo suspendenda, post tot gratias, & Sacramenta suscepta.

909 Ratio est, quia (ut Author Soliloquiorum ait apud S. Augustinum to. 6. c. 18.) ingratitudo est radix totius mali spiritualis, & ventus quidam desiccans, & exurens omne bonum, obstruens fontem divinae misericordiae super homines. Cujus figuram habemus in Isaacis, quos per prodigia magna de Aegyptiaca servitute liberatos, & immensis beneficiis (quae recenset Chrysolomus serm. contra Judaeos, Gentiles, & haereticos to. 5.) in deserto 40. annis cumulatos, ob mittiam eo-